

ÜNİVERSİTE SINAVINDA ÇIKMIŞ BAZI SORULAR

Güneşin, görünen günlük ve yıllık hareketleri göz önüne alındığında, Ankara'da yatay bir düzlem üzerine dik olarak yerleştirilen 1 metrelik bir çubuğun gölge uzunluğunun sıfır olması olanaklı mıdır, neden?

- A) Olanaklıdır. Çünkü, Haziran'da gündüzler çok uzundur.
 B) Olanaklıdır. Çünkü Güneş öğleyin tepe noktasından geçer.
 C) Olanaklı değildir. Çünkü, hareket eden Güneş değil Dünya'dır.
 D) Olanaklı değildir. Çünkü, Ankara dönenceler dışında yer alır.
 E) Olanaklı değildir. Çünkü, çubuk uzundur.

Aşağıdakilerden hangisi, yerkürenin günlük ve yıllık hareketlerine bağlı olarak değişmez?

- A) Yer ekseninin Ekvator düzlemiyle yaptığı açı
 B) Dünyanın Güneşe göre konumu
 C) Gece ve gündüzün uzunluğu
 D) Güneşin doğuş ve batış saatleri
 E) Güneş ışınlarının yere değme açısı

Türkiye'de Ocak ve Şubat aylarında görülen hava olayları Arjantin'de Temmuz ve Ağustos aylarında görülebilmektedir.

Bu durum Arjantin'in hangi özelliği ile ilgili-dir?

- A) Güney yarımkürede yer almasıyla
 B) Sürekli yüksek basınç merkezlerinin etkisinde kalmasıyla
 C) Güneydoğu alizelerine açık olmasıyla
 D) Kuzey-Güney doğrultusunda uzanmasıyla
 E) Batı rüzgârlarına kapalı olmasıyla

Yerin eksenini etrafında dönüşü sırasında, aşağıdaki şekil üzerinde belirtilen yerlerin hangisinde hız en fazladır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

Ankara'da oturan bir kişi, 21 Aralık'ta başka ülkedeki bir kente gidiyor. Gittiği yerde gündüz süresinin Ankara'dakinden daha uzun olduğunu görüyor.

Bu kişinin gittiği yer, Ankara'ya göre nerede olabilir?

- A) Kuzeydoğuda B) Kuzeyde
 C) Güneyde D) Doğuda
 E) Batıda

Haritada belirtilen şehirlerin hangisinde gece-gündüz uzunluğu, yıl boyunca en az değişir?

- A) Washington B) Moskova
 C) Kolombo D) Mekke
 E) Kap

Aşağıdakilerden hangisi Ekvator düzlemi ile ekliptik arasında $23^{\circ} 27'$ lik açı olmasının bir sonucu değildir?

- A) Güneş ışınlarının yalnızca dönenceler arasındaki noktalara dik gelebilmesi
 B) Orta enlemlerde mevsimlerin daha belirgin olması
 C) Gece ve gündüz sürelerinin uzayıp kısılması
 D) Gün uzunluğunun 24 saat olması
 E) Kuzey ve Güney yarımkürelere aynı tarihte farklı mevsimler yaşanması

a uçağı Kutup Dairesi, b uçağı Yengeç Dönencesi, c uçağı ise Ekvator üzerinde, yerden aynı yükseklikte uçarak Dünya çevresindeki turlarını aynı sürede tamamlıyorlar.

Aşağıdakilerin hangisinde, bu uçaklar, hızı en az olandan en fazla olana doğru sıralanmıştır?

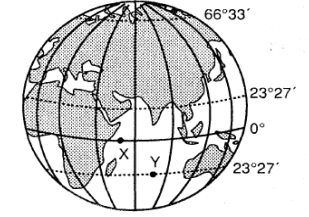
- A) $c < b < a$ B) $b < c < a$ C) $c < a < b$
 D) $a < b < c$ E) $b < a < c$

Aşağıdaki tabloda beş ülkenin enlem ve boylam dereceleri yaklaşık olarak verilmiştir.

	ÜLKELER	Enlem Dereceleri	Boylam Dereceleri
I.	Mısır	$22^{\circ} - 32^{\circ}$ K	$25^{\circ} - 37^{\circ}$ D
II.	Şili	$18^{\circ} - 55^{\circ}$ G	$68^{\circ} - 72^{\circ}$ B
III.	Türkiye	$36^{\circ} - 42^{\circ}$ K	$26^{\circ} - 45^{\circ}$ D
IV.	Güney Afrika Cum.	$22^{\circ} - 35^{\circ}$ G	$15^{\circ} - 33^{\circ}$ D
V.	Meksika	$17^{\circ} - 32^{\circ}$ K	$85^{\circ} - 115^{\circ}$ B

Buna göre, bu ülkelerin hangisinde yerel saat farkı en az, gündüz uzunlukları arasındaki fark en fazladır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Yukarıdaki şekilde gösterilen X ve Y noktalarıyla ilgili olarak, aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Y noktası 21 Aralık'ta Güneş ışınlarını dik alır.
 B) X noktasında yıl boyunca gece-gündüz süreleri eşittir.
 C) X ve Y noktalarının buldukları enlemler arasındaki bir yer, yıl içinde iki kez Güneş ışınlarını dik alır.
 D) Y noktasının yıl içinde yaşadığı en uzun gece 21 Haziran'dadır.
 E) Y noktasındaki gölge boyunun yıl içinde en kısa olduğu tarih 23 Eylül'dür.

21 Haziran'da Y noktasında Güneş bir gün süreyle hiç batmazken, Z noktasında gündüz uzunluğu 16 saattir.

Buna göre, bu iki nokta ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesin değildir?

- A) İki noktanın da Kuzey Yarımüre'de olduğu
 B) Z noktasının Güneş ışınlarını, Y noktasına göre daha büyük açıyla aldığı
 C) Y noktasının Kuzey Kutup Dairesi üzerinde olduğu
 D) İki noktanın farklı meridyen yayları üzerinde olduğu
 E) Z noktasının, Y noktasına göre, Ekvator'a daha yakın olduğu

ÜNİVERSİTE SINAVINDA ÇIKMIŞ BAZI SORULAR

Kırkinci paralel üzerindeki bir noktanın hangi yarımkürede yer aldığı aşağıdakilerin hangisine bakılarak saptanamaz?

- Gece-gündüz süresinin eşit olduğu güne
- Gündüz süresinin uzamaya başladığı güne
- Gölge boyunun en kısa olduğu aya
- Sıcaklık ortalamasının en düşük olduğu aya
- Cisimlerin öğle saatindeki gölgesinin yönüne

Fransa ve Arjantin'de aynı tarım ürününün yılın farklı dönemlerinde olgunlaşmasının birinci nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- Toprak türlerinin farklı olması
- Tarım yöntemlerinin farklı olması
- Yüzey şekillerinin farklı olması
- Buldukları yarımkürenin farklı olması
- Ortalama yükseltinin farklı olması

Aşağıdaki tabloda K, L ve M kentlerinin 21 Haziran ve 21 Aralık'ta gündüz uzunlukları (saat) gösterilmiştir.

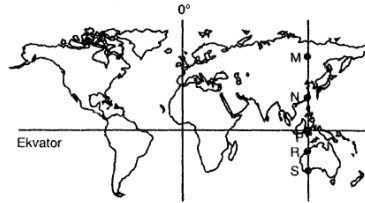
Kent	21 Haziran	21 Aralık
K	11	13
L	14	10
M	19	5

Buna göre K, L ve M kentleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- Üç kent de Kuzey Yarımküre'dedir.
- Ekvatora en yakın kent K'dir.
- M kenti diğerlerinden daha kuzeydedir.
- L kenti orta kuşakta yer alır.
- M kenti yıl boyunca güneş ışınlarını L kentinden daha eğik alır.

Aşağıdaki olgulardan hangisi, diğer dördünün nedeni olarak gösterilebilir?

- Batıdaki bir yerin yerel saatini, doğudaki bir yerden daha geride olması
- Tarih değiştirme çizgisinin doğusunda tarihin, batısından 1 gün önde olması
- Güneş'in sabah doğudan doğup öğle saati en yüksek noktaya ulaşarak akşamüzeri batıda ufuk çizgisi altına inmesi
- Dünya'nın günlük hareketinin batıdan doğuya doğru olması
- Sürekli rüzgârların Kuzey Yarımküre'de sağa, Güney Yarımküre'de sola sapması

Yukarıdaki haritada verilen M, N, P, R ve S noktaları, aşağıdakilerden hangisi bakımından, yıl boyunca birbirinin aynıdır?

- Gece ile gündüz arasındaki sıcaklık farkı
- Güneş karşısından geçiş hızı
- Gün içinde gölge boyunun en kısa olduğu an
- Aydınlanma süresi
- Güneş ışınlarının düşme açısı

Antalya'dan 10 günlüğüne Sinop'a giden bir kişi, bu süre içinde Sinop'taki gündüz süresinin Antalya'dakinden uzun olduğunu ve gündüz sürelerinin her gün biraz kısaltıldığını gözlemiştir.

Bu gözlem, aşağıdakilerin hangisinde verilen tarihler arasında yapılmış olabilir?

- 20 Mayıs - 29 Mayıs
- 1 Temmuz - 10 Temmuz
- 26 Eylül - 5 Ekim
- 5 Kasım - 14 Kasım
- 28 Aralık - 6 Ocak

Türkiye'de,

- güneş ışınlarının hiçbir zaman dik düşmesi,
- cisimlerin gölgesinin cismin güney yönüne düşmemesi,
- dört mevsimin belirgin olarak yaşanması,
- kış mevsiminde kuzey kesimlerinde gece uzunluğunun güneydekilerden fazla olması

özelliklerinden hangileri, Türkiye'nin Kuzey Yarımküre'de yer aldığını gösterir?

- I ve II B) I ve III C) II ve III
- II ve IV E) III ve IV

Okyanus akıntıları incelenirse Kuzey ve Güney yarımkürede halkalar oluşturdukları görülür.

Bu oluşumun ana nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- Dünyanın, eksenini çevresinde dönmesi
- Akıntıların kıta kenarlarına çarpması
- Alize rüzgârlarının etkisi
- Deniz suyundaki sıcaklık farklılıkları
- Batı rüzgârlarının etkisi

Yeryüzünün herhangi bir kesiminde yıl boyunca aynı mevsimin hüküm sürmesi neye bağlıdır?

- Yeryüzünün sade bir yapıya sahip olmasına
- Yeryüzünün tümüyle kara ya da tümüyle deniz olmasına
- Yer yörüngesinin daire biçiminde olmasına
- Yerin sadece Güneş çevresinde hareket etmesine
- Yer ekseninin yörünge düzlemine dik olmasına

Aşağıdakilerden hangisi, Dünya'nın Güneş çevresindeki hareketinin bir sonucudur?

- Gündüz ve gecenin birbirini takip etmesi
- Kıyılarda meltem rüzgârlarının oluşması
- Çöllerde ufanmanın hızlı olması
- Havanın gün içinde ısınıp soğuması
- Gündüz süresinin uzayıp kısalması

Kuzey yarımkürede yaz koşulları yaşanırken, Güney yarımkürede kış koşulları yaşanmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- Yerin yuvarlak olması
- Kara ve denizlerin dağılışı biçimi
- Yerin, Güneş çevresinde dönmesi
- Yerin, kendi eksenini çevresinde dönmesi
- Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olması

Yukarıdaki harita üzerinde belirlenmiş noktaların hangisinde gece ve gündüz süresi yıl boyunca birbirine en yakındır?

- 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

Güneş ışınlarının Dünya üzerindeki bir noktaya düşüş açısının yıl boyunca değişmesi aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- Yer'in Güneş çevresindeki dönüş süresinin
- Yer'in eksenini çevresindeki dönüş süresinin
- Yer'in Güneş'e olan uzaklığının
- Yer eksenini ile ekliptik arasındaki açının
- Yer'in şeklinin

1.D	4.B	7.D	10.E
2.A	5.C	8.D	11.D
3.A	6.C	9.B	
12.A	15.D	18.D	22.E
13.D	16.C	19.A	23.D
14.A	17.B	20.E	24.D
		21.E	